

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolvas szerkesztő:	Főmunkatárs:	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint
Égész évre	4 frt	Fehér János.	Révész Lajos.	Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 ft. ezenül minden megkezdett szónál 50 krral több.
Fél évre	2 „	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Renter ügyvédek és a Magyar Távirat Iroda” hivatású iratja Budapest, Grassano-utca 1. szám.
Negyed évre	1 „	A lap szemléi részét illető közlemények a szerkesztőség, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címelve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		

Közegészségügyünk fejletlensége.

Valahányszor a tavasz meghozza a sorozás évadját, a soros nemzedék saltnya egészségi és fejlődési fogyatéksága mindannyiszor gondolkodóba ejti a közegészségügyi viszonyaink iránt érdeklődőket. És nem minden ok nélkül, mert hiszen, ha népünk, különösen pedig a legalsó néposztály testi elsalnyulására gondolunk, bizonyára elmondhatjuk, hogy: »pusztulunk, veszünk«. Pedig jól tudjuk ama mindig érvényben álló és maradó axiómát, hogy: »csak ép testben lakik ép lélek».

De eltekintve az anyagtól, mi vé lesz már most a beteges, eltörpült, ki nem fejlődött testben az erély, az akarat, a kitartás, szóval mi vé fajul az élet küzdelmeivel bátor harcol feltételező lelki erő?

Ne higgyük, hogy a közegészségügyi viszonyok eme szomorú képét a korai, a zsenge kor testi erejét sokszorosan meghaladó nehéz munka szüli csupán. Igaz, hogy ez a satnyulás egyik főtenyezőjeként szerepel s a kényszer, a »kell«, a legtöbbször esetben már zsenge, kifejletlen testű gyermekekre oly terhet ró népünk-nél, melyet zsenge csontozat és izomzat el nem bír.

Ehhez járul aztán közegészségügyünk fejletlensége, a melyet illetőleg azonban a nép éppen nem kárhoztatható, mert ha jól vezetve nincs s helyes irányban öt senki sem tereli; a tudatlanság nem deríti fel előtte az okokat, melyek testi elcsenevészedésében állanak elő.

Hiszen nem csupán a népnél, de még középosztályunknál is óriási százalék az, a mely a testi erőteljes fejlődésének a legegyszerűbb feltételeit is csaknem figyelmen kívül hagyja.

Mint a föld szülőiteinek és lakóinak az élete szorosan a talajhoz van kötve, és azt méltatjuk oly kevés figyelemre, hogy szinte semmibe sem vesszük. A lábbal tapodott talaj közegészségügyileg épp olyan fontos, mint a mindnyájunkat környező levegő. Hiszen tudjuk, hogy a művelt talaj szelid és egészséges éghaj-

latot teremt, míg ellenkezőleg a nagy árte-
rekkel borított szabálytalan, kanyargó vizekkel
bíró és hővizes talajú vidékek számtalan beteg-
ség miazmáinak képezik termő melegágyát.

Közegészségügyi intézményeinknek főtö-
rekvése, a tisztaság fenntartása, a talaj és így
az emberek által tápanyagul szolgáló víz tekin-
tetében is; de azért korántsem oly szigorú az
ellenőrzés, hogy a közönyösség rovására óriási
visszaesések ne történnének. Számtalan egész-
ségtelen anyagból összetakolt kunyhóban a
nedves évszakok alatt didergő család össze-
zsúfoltan vonja meg magát, míg a forró hónap-
okban a tisztátalan vizek számtalan közsé-
gben utachosszat mételeztetnek meg az udvarokban
zöldellő iszapos, trágyaleves pocsoltyák által.

A szűk és lim-lommal tele falusi udva-
rokban a kutak sekély mélységűek és oly
közél vannak rendszerint a szivárgó tisztála-
lansághoz, hogy ez folytonosan közlekedhet
az ivásra használt vízzel a talaj likacsain át.
Hogy lehet most már feltételezni, hogy az ilyen
elnézett mulasztások mellett a nép gyermeke,
a legifjabb nemzedék, gondozás hiányában,
fejletlen szervezetébe fel ne vegye a később
kártékony hatásokban nyilvánuló kóroanyagokat?

A földhöz tapadt szegény falusi nép, ter-
mészetesen édes-keveset törődhetik a bajokkal,
jó ha megtudja szerezni a mindennapi szűk-
ségletét. E mellett a korán megfáradott test
korán munkára erőszakollik a nép nehéz
megélhetési viszonyainál fogva s így válik
a csontozat törpévé, erőtlenné, ferdévé; így válik
képtelenné a szükséges kifejlődésre s elől
a saltnya csontozaton a hiányos légfogató izom-
zat, mely a vázat alaktalanul fedi be.

Nagyban hozzájárul még a testi elsalnyu-
lásához és a szellemi tevékenység elnyomató-
sához a pálinka mértéktelen élvezete, melyet
a nép már zsenge korában megkezd. Felvidéki
falvainkba csak be kell nézni s a gyermekek
blazirt arcvonása, a bárgyú szemek legott meg-
győzőnek bennünket a testi és szellemi elsalnyu-
lásról. Az anya gyermekének pálinkával
leöntött kenyérről kedveskedik s azonfelül
naponként többször ad egy-egy kortyot tisztán

is a kicsiny gyermeknek. Persze nem sejtj, hogy
a szesz mily rombolóan hat a gyenge szer-
vezetre.

A fentebb elmondottak igazolására külön-
ben elég szomorú tapasztalatot nyújtanak az
újonczások. És az egészen az a legszomorúbb,
hogy még maig sincsenek lelküismeretes pon-
tossággal végrehajva az egészségügyi törvé-
nyek intézkedései, a társadalmi mozgalmak
jólékonny hatású műveletei pedig messze esnek
a falvak szegény lakóitól.

Adókedvezmény a vidéki építke- zésekre.

Ha jól emlékszem, Nogradmegye adott először
kifejezést azon óhajnak, vajha a jelenleg érvényben lévő
új épületekre vonatkozó tíz évi adómentesség a vidéki
építkezéseknél 15 évre emelhetnék föl törvényhozással.
A kiróppent eszme csakhamar bejárta az egész orszá-
got s ime rövid idő alatt oda fejlődött a dolog, hogy ma
már a törvényhozas asztalan fekszik az új törvény-
javaslat, mely arra van hivatva, hogy sok városban új
korszakot nyisson.

A törvényjavaslatnak különösen két paragrafusa
érdekli atalanosabban a vidéki városok nagy többségét
nevezetesen a 3-ik és 5-ik. A 3-ik §, ekként szól: Az
1868. évi XXII. t. c. 4. §-a értelmében atalános házberá-
adó alá tartozó azon városokban, melyek legalább 10
ezer lakossal bírnak, új épületek és toldalékipépitkezések
tizenöt évi, lerombolt házak felépítései tizenkétévi állami
házaadamentességben részesülnek. A lakosság száma mind-
dig az utolsó népszámlálásról hivatalosan közzétett adá-
tok alapján állapítandó meg. Az 5-ik §, ekként szól:
A jelen törvény 3-ik §-ában nem említett, de atalános
házberáadó alá tartozó városokban az állami házaadomen-
tesség új épületekre tizenkét évben, lerombolt házak
újából fölépítésére pedig tíz évben állapították meg.

Természetes, hogy e szerint legelőnyösebb hely-
zetbe jutnak azon városok, melyek atalános házberáadó
aia tartoznak, s legalább 10 ezerre meg lakosságuk
száma.

Az 5-ik § szerint azonban a mai állapotához képest
még is javulás áll be, mert az eddigi 10 évi adómen-
tesség 12 évre emelkedik a kisebb városokban is.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Késő . . .

— A »Felvidéki Híradó« eredeti tárcája —
Irtá: Okkolesányi Károly.

Alig ismer a vidékre. Három végtelen hosszú
esztendő töltött messze-messze a távolban. Ez idő alatt
nem hallott hírt e tájról,

Fajt innen távoznia, mert hisz annyi ideje se volt,
hogy elbúcsúzhasson attól, akit nagyon forrón szeretett.
Mennie kellett. Száműzték.

Túrt, szenvedett, tapasztalt nagyon sokat. A nehéz
megpróbáltatás megviselte őt. De viszontagságos hely-
zeteiben nem csüggedt el, mert ime — erős maradt.

Oly elhagyatottnak, oly sivárnak látszott most
neki e vidék, mintha embertelen, lakatlan lenne; mintha
egy földrengés elnyelte volna annak minden díszt s
helyébe a pokol tüzét hánnya volna föl. Valami kimonda-
hatatlan érzést idéztek elő azok az elszárgult, elfakult
lombok, azok a széltől tépett, messze szálló hervadt
levelek.

Fölrezzent, ha az erős, hideg szél egy-egy kiszáradt
hársfalevelet hozzásodort.
Alkonyodott. Sötét felhők takarták el a rék eget.

A falu tornyának körvonalai is eltűntek már szemei
elől. Borult, cudar est állott be. Megeredtek az ég
csatornái, az orkán üvöltött, mintha a földgömböt ten-
gelyéből kilökni akarná.

Elmerengve haladt a sáros úton tovább. Förgé-
teges, sötét idő volt. Nem látott semmit; csak a falu
kutyainak vonítása által tájékozta magát. Végre elérte
a fordulót s az országtúról balra, egy akácfaakkal körül-
ültetett dűlő útra tért le.

Itt megállt, botjával körülutapogatózva, mintha
keresne valamit, amit talán ezelőtt három évvel e helyen
elvszített.

— Itt van.
És csakugyan megtalálta, amit keresett
— Igen, itt e fordulónál álltal, drága Lili, mikor
én távoztam messze utá. Itt e fészület aljára támasz-
kodva, lobogtatand fehér kendődet. Nem volt szabad
hozzá közelednem, töled bucsuznom. Atyám nem
engedte meg, hogy szeresselek. Fenyegetett, hogy
kitágad, száműz, elatkoz, ha még egyszer hozzátök
megyek, ha szeretni foglak; mert hogy fülig adósság-
ban, hogy szegények vagytok. Nem fogadtam szót,
jártam hozzátök. Találkoztunk, boldogok voltunk, zöld
lombok árnyában, egymás öleiben. Elküldtek, elmentem
messzire, hol más emberek, más levegő, más virágok
vannak; hol a puha érzékeny szív megkeményül, elér-
zékeltelenedik; a kemény, makacs ember pedig megágyul.
— Nem az én szívem lett érzékelen, hanem atyámé.

Atyám meghalt s én visszajöttem hozzád, drága gyer-
mek, téged szeretni, veled meghalni.

A kastélyban egyhanguan folytak a napok. Az
öreg Kovátsy két év óta nem hagyja el sztozházi bir-
tokát. Nem tesz s nem fogad látogatásokat ez utóbbi
időben sokat gyöngölkedik, sőt napokig őrizi az ágyát.
Kovátsyné többnyire a beteg mellett tölti idejét.
Vidítja a napról-napra sorvadó Lilit.

Ha az atya el bírja hagyni az ágyat, felváltja
egy percre az anyát nehéz szolgálataban. Ilyenkor
rendesen köny gördül ki az öreg úr szeméből, és így
szól elfojtott hangon:

— Egyetlen gyermekem ne halj meg.
— Nem halok meg atyám, válaszolt szaggatott,
gyöngye hangon Lili.

Ilyen napokat élték Kovátsyék.

Késő, sárge, hideg ősz lett! Rút, felhős est volt,
üvölt az orkán, záporoként szakadt az eső, mintha az
iteletnapja közeledt volna.

A Kovátsy-kastélyban is rozsz idők jártak. Láb-
ujjhegyen ment minden család, minden szolgálta. Lili
nagyon beteg, nagyon rozszul volt. A szegény atya,
szegény anya egyetlen kincsük beteg ágyánál némán,
mozdulatlanul ülték.

Csend, siri csend uralkodott az egész kastélyban;
csak a hideg szél sivitása s a fák recsegése hallatszott.

temény, írta Husz Lajos; előadják a polgári leányiskola tanulói. Személyek: Kalliope — Kossuth Ella; Klio — Keresz Giziella; Terpsichore — Boldis Ilona; Euterpe — Hladny Mária; Erato — Fenermann Emilia; Melpomene — Moskóczi Margit; Polychymia — Lehotzky Anna; Thalia — Fehér Etyka; Urania — Rosenzweig Irma; Szabadság — Boldis Dózsa. — Befejlesztül: Hymnus; éneki a vegyes kar. — 7. Vak Almos, Léva Józseföt, szavalja Klement Ernő, felsőkeresek isk. tanuló. — 8. Vandorál. Abtöl, éneki a iskolai vegyes kar. — 9. A ledől: szobor. Petöfi Sandortól, szavalja Milch József, felsőkeresek isk. tanuló. — 10. Népek lantja, szemelvények különböző nemzetek dalaiból, éneki a vegyes kar. a) Lengyel himnusz; b) Olasz népdal; c) Svéd táncdal; d) Magyar népdal; e) Marsellaissé, francia nemzeti dal. — 11. Regi magyar induló (1809-ből), éneki az összes ifjúság.

— **Valasztmányi ülés.** A F. M. K. E. turócmegyei választmány március hó 12-én, d. u. 2 órakor, a megyeház kistermében ülést tart, melyre az elnökség ez úton hívja meg a választmányi t. tagjait.

— **A turóci magyar olvasó-egylet** március 15-ikét az idén is megünnepeli. Az ünnepség rendezésére három tagból álló bizottságot bízott meg

— **A purim-táncmulatság,** melyet a helybeli izz. fiatalaság március hó 1-én rendezett, igen szépen sikerült. Számosan vettek azon részt egy helybeli mint a vidéki közönség köréből, úgy hogy az első négyest 64 pár táncolta. A mulatság igen kedélyes volt, s így bizonyára jól mulattak volna azok is, kik a hit-közönség el foglalt tisztségükön fogva moralitert is köteleznél lettek volna azon részt venni. Felülfizettek, illetve belépti jegyeiket megváltották: 2—2 frtot; Friedmann Gyula, Graber Jakab, Hoffmann Ede, Jelinek Bertalan (Népcél), Perl Zsigmond, Singer Fanyi, 1—1 frtot; Boschan Ign., Batori Armin, Buchhinder József (Kriva), Csajda György, Derszib Béla, Dulla Maté, Ekstein Ign. (Terbosztó), Guttman Mór, Kornfeld Miksa, Kuffler Zsigmond, Münz Salomon, Rosenzweig Arnold, Schwartz Vilmos, Spitz Gusztáv (Vrisko), Szibner Gyula (Znióváralja); 50—50 frt; Balázs Miksa, Lang Izidor; összesen 29 frt, mely összeg a helybeli szegény izz. iskolásgyermek felruházatására fenálló alapnak juttatott. A rendező bizottság ez úton is mond hálás köszönetet a nemeseleklő adakozóknak.

— **Halalozás.** Kossuth Emma kisasszony, Kossuth Gábor kossuthfalvi földbírtokos leánya, hosszas szenvedés után f. évi március hó 2-án meghalt. Temetése 5-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Nyilvános köszönet.** Az e hó 1-én tartott táncmulatságnak szegény gyermek felruházatására szánt tiszta jövedelme (29 frt), mai napon nálam beszolgáltatót. Midőn ezen összeget azonnal nyugtázom, kedves köztársaságunknak, a nevezett mulatság rendező bizottságának szives adományáért ezen helyen is elismerő köszönetemet nyilvánítom.

— **Érdekes vasuti találmány.** Lőr Róbert főmérnök, a kassa-oderbergi vasut ruttkai fűtőházának főnöke, egy találmányát mutatta be szakértők előtt a múlt héten, a nevezett vasut vonalán. A találmánya abból áll, hogy a haladó vonat előtti tereget a vonatvezető előre maga előtt látja órházaival, hidjaival és minden terepalkozataival együtt. A készülék két hengerből áll, melyek közül az egyikre fel van csavarva a pálya térképe s forgásba hoztatva a haladó vonal által, átcavarodik egy másik hengerre, a melyen a nem tájékozott vonatvezető is kényelmesen látja a pályatestet. A szakértő bizottság a készüléket teljesen megfelelőnek találta, s így valószínű hogy

más vonalak is igénybe fogják venni ezen érdekes találmányt.

— **Magyar viselő.** A turóc-sz.-mártoni állami felsőkereskedelmi iskola tanulói magyar ruhában vesznek részt a milleniumi ünnepségeken. A mértékek vétele március 4-én volt, a mely elől Podor fővárosi szabó személyesen jött fel, magával hozván szabászat is. A teljes ruházat 25 fruba kerül.

— **Purim-bál.** A körömcsobányai izz. ifjúság által rendezett purim-bál a legszebb eredményeket mutatta fel. Nemcsak anyagilag a jótékony cél szempontjából, de főképpen erkölcsileg. A bál dr. Wildmann Adolfné úrhölgy ó nagysága védnöksége alatt állott, kinek szeretetreméltósága szintén egyik tényezője annak, mi a közönséget oda vonzotta. Tiszteletére a rendezőség a közönségi iskolák dzsuzterében gyönyörűt emelvényt állított fel, mely exotikus virágokkal volt körül véve. A bál védnököjének éljenzésekkel fogadott megjelenése után megkezdődött a tánc, mely a legjobb kedvben és hangulatban kiviradított tartott. A bál fejének emelésehez nagyban hozzájárultak a város elsőkelből hivatalnokai és tisztviselői megjelenésükkel; ott láttuk dr. Wildmann Adolf ügyvédnek kívül Palkovics Emel rendőrkapitányt és fel. főszolgabíró nével, Havas Béla kir. táblabírót nével, Balázs Márton kir. kinostári bányarost, továbbá Baan Elemér kir. közigyógyt nével s a helybeli tanárokat és több vidéket. Az első négyest 80 pár táncolta. A jótékony célra befolyt összeg tekintélyes.

— **Hazaifas tót lap.** Trencsén-vármegye hazaifas elemei egy Trencsénben megjelenendő hazaifas tót lap megindulásán fáradoznak. Néhány évvel ezelőtt a turóci hazaifas is szóvá tették egymás közt ezt a kérdést s felkérték. — ha jól emlékezünk, — Beniczky Kálmán alispant, hogy kellő helyen tegye meg a szükséges lépéseket. Hogy min akad meg a dolog nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy legmúltabb helye lenne a hazaifas tót lapnak Turóc-Sz.-Márton. A honnan a pénz-láz eszme nyilai röpönnék s zéjjel. De barmiként dőljön is el a szóban forgó hazaifas tót lap ügye, a fodorog az lenné, hogy itt a Felvidéken nyomassék és adassék ki. A fővárosból bajos egy olyan tót lapot szerkesztenék, mely távol áll a küzdelemtől. Valószínűnek látszik, hogy éppen ezen oknál fogva mutatkozik oly kevés élénkség a fővárosi Szlovén Nyelvny. Ha itt szerkesztenék, bizonyára más hangból szólna, s jobban is beférközhethetne oda, a hová rendeltetésénél fogva be kellene hatolnia, — a tót nép családi tűzfolyába.

— **A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közleménye.** A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ismételt felhívja az érdekelteket a hivatkozott a henni nemzetközi postáidőre által kiadott postahelység-névtárra, a mely azon országok postahelységeinek alfabetikus névjegyzékét tartalmazza, a mely országok 1894 július 1-én az egyetemes posta egyesület kötelékébe tartoztak; azonkívül benyújtatnak az említett helységnevtárban azon országok nevezetesebb postahelységei is, mely országok a jelzett időpontig az egyetemes posta egyesülethez még nem tartoztak. Ezen helységnevtár, mely tájékoztat nyújt a világ összes postahivatalairól és azok szolgálati viszonyairól, nemcsak a posta intézetnek képezi nélkülözhetetlen segédanyagát, hanem nagy hasznára van kivált a kereskedő és iparos világnak is. A helységnevtárnak, mely tartós és tetszős fél chagrin bőrből van kötve ára hat [6] forint, ez összeg egyidejű beküldése mellett az országos postátávirada gazdasági hivatalnál Budapest [akadémia utca] rendelhetők meg, mely a könyvet a megrendelőnek az időközben megjelent 2 pótfüzetel együtt portómentesen fogja megküldeni.

— Ön megcsalt engem.
De kérem!
Mit? meg szólni mer mikor maga bevalja. Én följelentem önt. Elfogatom, becsukatom, felkasztatom. Ön gazember.

Az öreg úr elképedt, azután hirtelen könyörgésre fogta a dolgot.

— Kérem ne haragudjék, én nem tartozik nekem semmivel.

És letörtölte a rengeteg összeget az asztalról.

— Az már más.

— Bocsásson meg, szót, ez az én egyetlen örömem.

— A hamis játék?
— A durák.

— Rossz mulatság. Nekem ötven forintomba került.

— Kivette az ötven forintomat az asztalra tette.

— Tessék, ezt visszadom.

— Na ezt jól teszi, de látja, nem szép öntől, hogy pénzre játszik.

— Kénytelen vagyok vele.

— Miért?

— Először is mert a munkatársaim 200 frinyi fizetésből 120 frtot okvetlenül vissza kell nyernem, különben tönkre megyek. Másodsor, mert ha potyara játszom, 24 óránál tovább senki sem akar velem durákozni.

Megkeverte a kártyát és elem tette.
— Tessék emelni.

— **Magyar Osztlly-Sorsjáték.** A Magyar Osztlly-Sorsjáték — mely nyeregyemének sokasága és magasságával, nemkülönben annya kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de a külföldön is oly népszerűséget vívott ki magának — második osztályának húzását március 11—14-ig, tehát már néhány nap múlva ejtik meg a kormány felügyelete alatt és dr. Weinmann kir. közigyógyt jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték utóbbi húzásainál kisorsolt nagyobb főnyeremények vidékiek által vásárolt sorsjegyekre estek, — annak közkedveltségét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdán kezdődő húzásnál 10,000 nyeregyem fog 1.648,000 korona összértékben kisorsoltatni.

— **Köhöges, rekedség és elnyálkásodás** ellen régen ismert háziaszer a petemetű. Ezen fűnek kivonatából Réthy Béla b.-csabai gyógyszerész cukorkát készített, melyben a petemetű méltán dícsért hatásossága kellemes ízzel párosul. A petemetű cukorka minden gyógyszerárban kapható. Egy doboz ára 30 kr.

Irodalom.

Millenniumi történet. Marcali Henrik egyetemi tanárnak az »Árpádok kora« című nagyszabású monografiája, mely az »Atheneum« r. társulat kiadásában megjelent, »A magyar nemzet története« című tizkötetes mű munkának (millenniumi kiadás) második köteté képezi, immár befejezéshez közel. A most megjelent 60. és 61. számú füzetek az Árpádok kihalásáról az utolsó Árpádokról szólnak, külön fejezetben van leírva a Kun Laszló magyar király alatt vitt morva-német csata, melynek oly nagyfontosságú politikai következményei lettek, amennyiben a cseh Ottokar legyőztén és a Habsburg Rudolf vetélytárs nélkül megmaradtán, megalapíthatta a most is dícsőösen uralkodó Habsburg ház fénys jövőjét. A magyar nemzet önértékes büszkeségét hivatkozhatik erre a világtörténelmi megismerésű gyűjteményre, hol a magyarok döntő szerepet játszottak, mintegy a nemzet sorsát láthatatlan kezekkel intéző gondviselés által arra van hivatva, hogy annak a hatalmas uralkodó-családnak tegyenek szolgálatot, amely a későbbi századokban megvédelmezte majd a magyart a töröktől és mindinkább terjeszkedő szlávoktól, melynek ereje Ottokar halálával összetörtött. Ere a nagyjelentőségű kora, a magyar nemzeti dynasztia kihalásának korára vonatkozólag, eddig még jóformán ismeretlen, igen számos és igen becses történeti adatot gyűjtött össze Marcali Henrik. A szöveg közül csak a feltűnőbbeket soroljuk fel. Így »Szent Margit koronája«, mely a nemzeti múzeumban őrzetik; »Dörre Tivadar rajzában« »A margitszigeti apáca-kolostor romjai«; »Habsburg vára«; »A morvamezei csatát« továbbá Martell Károly, I. Albrecht római király és az utolsó Árpád-házi király, III. Endre egykoru arcképei. A füzetekhez hámlékletül van csatolva »A magyar szent korona« színes képe; »Románok egyházi régisége« a Magyar Nemzeti Múzeumban »Mühlbeck Károly rajzában; továbbá »A vesprémvölgyi apácák 1109. évből való alapító levelének« és »III. Endre kettős pecsétjének« hasonmásai. A diszes füzetek 60 kr krajczár. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Nyiltér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

Hamisított fekete selyem. Egészsünk el egy kis mintát a vezni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely szíros színy szallónas lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól titeltetett tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megpöröhl. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Hennerberg G. (cs. k. udvarszállító) selyemgyára Zúrhben,** házhöz szállítva, postabérlés és vámmentesen szívesen küld bárminek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész szívekben levő valódi selyem szöveteiből. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

3856. t. j. k. sz. 1896.

II.

Árverési hirdményi kivonat.

A turóc-sz.-mártoni kir. járásbírószám mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Horioxa Ignác és neje szül. Proksa Annának férj. Kuzsely Mária és társai elleni végrehajtási ügyében Znióváralja községében fekvő, a znióváraljai 140. sz. t. j. k. b. a. I. 1—2. sorsz. a felvett ingatlanból és 135. öi. számú házából a kk. Kuzsely Mariát, Szaniszlót és Györgyét B. G. 8. 9. tétel szerint 2/3 részben és kk. Kuzsely Jánost és Annát 1/3 részben megillető jutaléka megállapított 411 frt 60 kr. kikáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1896. évi március hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Znióváralja községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság kikáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy

Kakoncspán, a mint leszallunk a vonatról, mentünk egyenesen a szerkesztőségbe. Ott letettük a kuffereinket s azután azon mód, a mint voltunk az úti ruhában, neki ültünk: folytattuk a durákat. Az öregnek, úgy látszott nagy kedve van játszani: kiemelegedett. A szeméi fényteltek a lámpánál, mint a hűze.

Hajnali három órakor már 500 frt volt a veszteségem, hatórakor 15.000, reggel 100 ezer, délután pedig éppen 16 millió forintjával tartoztam. Kijelentétem, hogy ezt aligha fizetem meg.

Penygettett, hogy bepöröl és becsukat.

Játszunk tovább, mondám.

Elhatároztam, hogy addig játszom vele, míg ő nem tartozik nekem tizenkét millió forinttal. Akkor majd én állok elő.

Mondhatom, hogy rettenetes nagy szerencsével játszott. Estefélre már milliárdokkal tartoztam neki: sokkal több pénzzel, mint a mennyi az egész világon megfordul.

Folyton attól féltem, hogy abban hagyja a játékot. Azonban ő ülve maradt és játékedve úgy növekedett, mint az én veszteségem.

Mikor már a trillióknál és quadrillióknál jártunk, akkor jutott eszembe, hogy talán ismeri a kártyákat.

— **Uram.** Szóltam hozzá, — hozassunk új kártyákat.

— Mert én már valamennyit ismerem.

— Én is, felelte egyikévdűben.

— E szerint ön hamisan játszott?

— Nem én!

pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.
Turóc-Szt.-Mártonban. 1895 október 23-án.

Mezőhíradszky,
kir. albiró.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény **Egy Millió** korona.
a legkedvezőbb esetben

Ezennel van szerencsém a t. cz. közönséget mely tisztelettel értesíteni, hogy 1896. évi március hó 10-én, Turóc Szt.-Mártonban a Vagác-szék házában, egy a legmesszebbmenőbb kívánalmaknak megfelelően berendezett dús raktárú

divat-, rőfös- és current-áru üzletet nyitok.

Teljes igyekezésem mindenkor oda fog irányulni, hogy a t. c. közönség bizalmát csakis valóban jó minőségű árúk kiszolgáltatása, valamint pontos, előzéki kiszolgálás és olcsó árak által állandóan kiérdemeljem.

A t. c. közönség nagyrebecsült pártfogásáért és irántam való jóindulatáért esedezve, vagyok

Mély tisztelettel
Goldstein Benő.

A II. osztály húzása:
1896 márc. 11-14-ig

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona
1	100000 = 100000
1	60000 = 60000
1	40000 = 40000
1	30000 = 30000
1	20000 = 20000
1	15000 = 15000
1	10000 = 10000
2	8000 = 16000
8	4000 = 32000
10	2000 = 20000
13	1000 = 13000
100	400 = 40000
860	200 = 172000
9000	120 = 1080000
10000 nyeremény összesen	1648000

II. osztályú vétel-sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40.—	20.—	4.—	2.— forint

II. és III. osztályú teljes sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.— forint

Ezen eredeti árakon kívül II. osztályú sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyek díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlasi díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.

A III. osztály húzása:
1896 május 12-28-ig

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona
1 jutalomdíj	600000 = 600000
1	400000 = 400000
1	300000 = 300000
1	200000 = 200000
1	100000 = 100000
2	40000 = 80000
2	20000 = 40000
5	10000 = 50000
10	8000 = 80000
34	6000 = 204000
100	2000 = 200000
200	1000 = 200000
2650	200 = 530000
22000	150 = 3300000
25007 nyeremény és 1 jutalom	6248000

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest, Szervita-tér 3.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Bőrtartalmú mintakönyvek, amilyenek eddig még nem léteztek. Szabók részére bérmentve lenn.

Öltönyöknök való kelmék

Peruvien és dosking a magas klérus részére. szabályszerű kelmék cs. és kir. tisztviselő-egyenruhákra. ugyazintén hadastányok, tűzoltók és tornázóknak, valamint lívrék részére. Teke- és játékszatókora való posztók. kecsi-áthuzatok.

Legnagyobb raktár stájeri, karinthiai, tiroli stb. lodenen, férfi- és női használatra, eredeti gyári árak mellett, oly nagy választékban, a melytől huszszoros verseny sem nyújthat.

Legnagyobb választék csakis finom, tartós női posztóból, a legdivatosabb színekben. Mosó-szővet, uti-plaidok 4-14 frtig.

egy- szabó-kellek (uj-béles, gomb, tű, szintén cerna stb.)

Valódi, tartós, tiszta gyapot posztó arukat, és nem holmi olcsó rongyot, mely alig a szabó munkadíját érdemli, ajánl jutányos aron

STIKAROFSKY J., BRÜNNBEN (az osztrák posztóipar központja).

Legnagyobb gyári posztó raktár $\frac{1}{2}$ millió forint értékben.

Szétküldés csak utánvét mellett.

Figyelmeztetés! Minthogy ügynökök és házalók Stikarofsky cégvezéssel másodminőségű árúkat szoktak árusítani, félreértések kiküldése végett figyelmeztetem a közönséget, hogy ilyen egyéneknek semmi feltételt alatt nem adom el áruimat.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ

Mindenütt kapható - $\frac{1}{2}$ kiló 25kr.

Mi a *Kathreiner-féle*
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak **harmadrészb**en, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávéval a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávéval a legelső orvosok ajánlják, s az úgy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszersmind a legizletesebb ital.

Lelkismeretes gazdasszony vagy anya általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávéval használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csálják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre:

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyártások Budapest Vázei-körút 63. sz.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek. 21. és 22. egész 12 lóerőig, továbbá Járgányok, cséplőgépek, tisztító-rosztok, konyhatek, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyújtók.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, repavágók, kukoriczen-mozorások, daralók, őrlő-malmok.

Egyetemes aczál-ekek 2 és 3 vasú ekek és minden egyéb gazdasági gépek.

Érdemes árjegyzékek kúdratra ingyen és bérmentve küldetnek.